

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

(пост. п. 7 від «26» лютого 2020 р.)

Ректор

А. А. Мазаракі

**ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ /
PSYCHOLOGY OF MANAGEMENT**

**РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	бакалавр	/	bachelor
галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки	/	Social and behavioral sciences
спеціальність	053 Психологія	/	Psychology
спеціалізація	Практична психологія	/	Practical psychology

Київ 2020

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ заборонено

Автори: Миронець С.М., канд. психол. наук, доцент, завідувач кафедри психології КНТЕУ;

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри психології 05 лютого 2020 р., протокол № 9;

обговорено та схвалено на засіданні ради факультету економіки, менеджменту та психології 24.10.2020 р., протокол № 3.

Рецензенти: Шевченко В.Є., канд. психол. наук, доцент, доцент кафедри психології КНТЕУ.

Терент'єва А.В. доктор наук з державного управління, професор завідувач кафедри державної служби, управління та навчання за міжнародними проектами.

Гордия Н.Д., канд. психол. наук, заступник директора закладу післядипломної освіти Київської обласної державної адміністрації.

ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ / PSYCHOLOGY OF MANAGEMENT

РОБОЧА ПРОГРАМА / COURSE OUTLINE

освітній ступінь	бакалавр / bachelor
галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки / Social and behavioral sciences
спеціальність	053 Психологія / Psychology
спеціалізація	Практична психологія / Practical psychology

**1. «Структура дисципліни та розподіл годин за темами
(тематичний план)**

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин/кредитів	з них			
		Лекції	практичні (семінарські) заняття / МК	самостійна робота	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Теоретичні основи психології управління	11	2	2	7	Т, О, П
Тема 2. Психологічні структура та функції управлінської діяльності	11	2	2	7	Т, О, П
Тема 3. Історія розвитку і сучасний стан психології управління	11	2	2	7	Т, О, П, Е
Тема 4. Методи психології управління	13	4	2	7	Т, О, П, Д
Тема 5. Особистість в психології управління	11	2	2	7	Т, О, П, Д
Тема 6. Психологічна характеристика суб'єкт-об'єктної взаємодії в психології управління	13	4	2	7	Т, О, П, Е
Тема 7. Психологічні особливості стилів управління	11	2	2	7	Т, О, П, ПСВ
Тема 8. Психологія ефективного ділового спілкування	13	2	4	7	Т, О, ТЗ
Тема 9. Психологічні основи розвитку особистості керівника	12	2	4	6	Т, О, ПП
Тема 10. Психологічна готовність та мотивація керівника до управлінської діяльності	10	2	2	6	Т, О, П, Е
Тема 11. Психологічні основи прийняття управлінських рішень	10	2	2	6	Т, О, П, ТЗ
Тема 12. Психологія управління конфліктами	12	4	4	6	Т, О, П, ТЗ
Тема 13. Атестація персоналу в організації	10	2	2	6	Т, О, П, ТЗ
Тема 14. Психологічні особливості формування іміджу організації	10	2	2	6	Т, О, П, ТЗ, Е
Тема 15. Психологічні засади формування соціальної структури організації	10	2	2	6	Т, О, П, ТЗ
Тема 16. Здоров'я та професійне довголіття керівника	10	2	2	6	Т, О, П, ТЗ, Е
Разом	180/6	38	38	104	
Підсумковий контроль	екзамен				

Скорочення: опитування – О; дискусія – Д; презентація– П; тестування – Т; творче завдання – ТЗ; написання есе – Е

**2. Тематика та зміст лекційних, практичних, семінарських(практичних),
занять, самостійної роботи студентів**

Результати навчання	Навчальна діяльність *¹	Робочий час студента
<p><i>Знати:</i> мету, завдання, предмет, об'єкт та принципи психології управління; зв'язок з іншими науками та науковими дисциплінами; наукові напрями розвитку психології управління.</p> <p><i>Уміти:</i> визначати міждисциплінарні взаємозв'язки психології управління з іншими науковими дисциплінами</p>	<p align="center">Тема 1. Теоретичні основи психології управління</p> <p align="center">Лекція: План лекції</p> <p>1. Психологія управління як галузь психологічної науки. 2. Основні етапи зародження та розвитку психології управління. 3. Предмет та інтегративні завдання психології управління. 4. Міждисциплінарні зв'язки психології управління.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2. Додатковий: 6, 9. Інтернет – ресурси: 14-17.</p>	<p align="center">2</p>
	<p align="center">Самостійна робота студентів:</p> <p>1. Визначити та навести взаємозв'язок психології управління з іншими галузями науки [1, с. 4]. 2. Назвати та охарактеризувати сучасні наукові концепції психології управління (доповідь) <i>основний</i> [7]. 4. Визначити та охарактеризувати основні завдання психології управління (доповідь) <i>основний</i> [1, с.14-18].</p>	<p align="center">7</p>
	<p align="center">Семінарське заняття:</p> <p align="center">Теорія і практика розвитку психології управління</p> <p align="center">Питання до заняття:</p> <p>1. Методологічна основа розвитку психології управління. 2. Основні наукові школи психології управління, їх порівняльний аналіз. 3. Психологія управління в Європейських та Східних країнах. Їх відмінні риси.</p>	<p align="center">2</p>

¹ * Курсивом подані інтерактивні методи навчання

	<p>4. Тенденції розвитку управлінської думки в зарубіжній та вітчизняній психології управління.</p> <p>5. Міждисциплінарні зв'язки психології управління.</p> <p>6. Проблеми та інтегральні завдання психології управління.</p> <p>7. Основні завдання психології управління.</p> <p>8. Принципи сучасної психології управління.</p>	
<p><i>Знати:</i> психологічну структуру, компоненти та функції психології управління, їх зміст та характеристику.</p> <p><i>Уміти:</i> визначати сутність та психологічні характеристики функцій психології управління.</p>	<p>Тема 2. Психологічна структура та функції управлінської діяльності</p> <p>Лекція: План лекції</p> <p>1. Психологічна структура управлінської діяльності.</p> <p>2. Основні функції управлінської діяльності.</p> <p>3. Психологічна характеристика компонентів управління.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2,5. Додатковий: 7, 9. Інтернет – ресурси: 14-17.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів:</p> <p>1. Визначити та охарактеризувати компоненти психології управління <i>основний</i> [1, 2, 7].</p> <p>2. <i>Визначити та охарактеризувати особливості соціально-психологічної, соціокультурної та етнопсихологічної сфер управлінської діяльності (есе).</i></p> <p>3. <i>Охарактеризувати психологічні особливості функцій психології управління (доповідь) додатковий [5, 14].</i></p> <p>4. <i>Назвати закономірності та охарактеризувати специфіку управлінської діяльності у різних сферах (доповідь):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - торгівля; - готельно-ресторанна справа; - туризм; - державна служба; - військова сфера та ін. 	7
	<p>Семінарське заняття: Психологічна характеристика компонентів</p>	2

	<p align="center">та функцій психології управління</p> <p align="center">Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика компонентів психології управління. 2. Особливості соціально-психологічної сфери управлінської діяльності. 3. Особливості етнопсихологічної сфери управлінської діяльності. 4. Функції психології управління їх класифікація та характеристика. 5. Теоретико-пізнавальна функція психології управління. 6. Соціально-психологічна функція управління. 7. Прогностична функція управління. 8. Прикладна функція управління. 9. Соціально-економічна функція управління. 10. Міжнародна функція управління. 	
<p><i>Знати:</i> основні етапи розвитку психології управління. основні теорії управління їх представників та внесок у методологію управління.</p> <p><i>Уміти:</i> здійснювати ретроспективний аналіз</p>	<p align="center">Тема 3. Історія розвитку і сучасний стан психології управління</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Передумови виникнення психології управління . 2. Етапи розвитку психології управління 3. Основні школи психології управління 4. Становлення і розвиток психології управління за кордоном <p>Список використаних джерел: Основний: 3,5 Додатковий: 10, 13 Інтернет ресурс: 14-17.</p>	2
<p>вітчизняного та зарубіжного досвіду розвитку психології управління. Здійснювати пошук інформаційних джерел у т.ч. з використанням</p>	<p align="center">Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати основні етапи розвитку психології управління [1, с. 85-96]. 2. Охарактеризувати особливості розвитку психології управління на сучасному етапі. 3. Охарактеризувати та пояснити відмінності поняття «Євроінтеграція» стосовно стандартів управління. 4. Навести та охарактеризувати відмінності у корпоративних культурах управління таких 	7

інформаційно-комунікаційних технологій	країн: Англія, Америка, Японія, Індія та ін. [10].	
	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інтеграція України до Європейського простору. 2. Особливості інтеграції системи управління до Європейських стандартів. 3. Характеристика основних етапів розвитку психології управління. 4. Розвиток психології управління в умовах світової кризи. 5. <i>Навести та охарактеризувати етнокультурні та крос-культурні відмінності у системах управління провідних країн світу (підготувати доповіді та ессе).</i> 	2
<p><i>Знати:</i> загальну характеристику і класифікацію методів психології управління.</p> <p><i>Уміти:</i> застосовувати методи дослідження у розв'язанні управлінських завдань і прийнятті управлінських рішень.</p> <p>Знати переваги і недоліки методів психології управління.</p>	<p style="text-align: center;">Тема 4. Методи психології управління</p> <p style="text-align: center;"><i>Лекція 1.</i></p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи дослідження в психології управління. 2. Групи методів дослідження в психології управління та їх характеристика. <p style="text-align: center;"><i>Лекція 2</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Методологія проведення наукового дослідження в психології управління. 4. Принципи та етапи проведення дослідження в психології управління. <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2, 4. Додатковий: 9-10. Інтернет – ресурси: 14-17.</p>	2
	<p style="text-align: center;">Самостійна робота студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порівняти загальні та галузеві психологічні методи дослідження в психології управління (звіт). 2. Назвати та охарактеризувати методи вивчення особистості в психології управління (доповідь). 3. Назвати та охарактеризувати методи вивчення соціальних процесів у колективі (доповідь). 4. Охарактеризувати принципи застосування методів психології управління (доповідь). 	7

	5. Визначити та охарактеризувати сучасні методи дослідження індивідуальних якостей особистості керівника (підлеглого). (доповідь).	
	<p align="center">Практичне заняття:</p> <p align="center">Психологічна характеристика методів дослідження в психології управління</p> <p align="center">Завдання до заняття:</p> <p>1. За матеріалами ситуаційних вправ, виданих викладачем, здійснити побудову алгоритму психологічного дослідження із застосуванням одного з методів в психології управління. Обґрунтувати сильні і слабкі сторони застосування методу у відповідності до ситуаційної вправи.</p> <p>2. На прикладі застосування методу «Соціометрії» розробити та представити індекс соціальної згуртованості групи.</p>	2
<p><i>Знати:</i> основні теорії типології особистості та їх застосування в управлінській практиці.</p> <p><i>Уміти:</i> Здійснювати прогноз результатів управлінської діяльності відповідно до типології особистості керівника.</p>	<p align="center">Тема 5. Особистість в психології управління</p> <p align="center">Лекція.</p> <p align="center">План лекції</p> <p>1. Роль особистості в психології управління.</p> <p>2. Соціальні норми та особливості прояву рольової поведінки в управлінні.</p> <p>3. Типологічні характеристики особистості в управлінні.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 5. Додатковий: 9, 11. Інтернет – ресурси: 14-17.</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота студентів:</p> <p>1. Дати визначення та охарактеризувати поняття (індивід, індивідуальність, особистість, керівник, менеджер та ін.) (звіт).</p> <p>2. Здійснити порівняння відповідності індивідуальних якостей особистості керівника з індивідуальним стилем управління (звіт).</p> <p>3. Охарактеризувати методики дослідження типології особистості за Е. Шостромом та акцентуації характеру за А. Лічко та К. Леонгардом (доповідь).</p> <p>4. Охарактеризувати відмінності у поняттях</p>	7

	«Інтелект» та «Емоційний інтелект» - керівника. 5. <i>Навести та охарактеризувати методики дослідження структури особистості. додатковий [2].</i>	
	<p align="center">Семінарське заняття:</p> <p align="center">Типологія особистості керівника та методи її дослідження в психології управління</p> <p align="center">Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Терміни та визначення (людина, індивід, індивідуальність, особистість, керівник, менеджер). 2. Роль особистості в системі управління. 3. Соціальні норми та ролі в управлінській діяльності. 4. Відповідність властивостей особистості вимогам організації. 5. <i>Методи визначення індивідуальних властивостей особистості.</i> 6. Особливості проявів когнітивної й емоційної сфер особистості в управлінні. Методи їх дослідження. 7. <i>Співвідношення груп здібностей з рівнем соціального управління (звіт).</i> 8. Типологічні характеристики особистості керівника та методи їх дослідження. 9. <i>Психологічний профіль успішного керівника (звіт).</i> 	2
<p><i>Знати:</i> основні принципи суб'єкт-об'єктної взаємодії в управлінні. <i>Уміти:</i> визначати рівень згуртованості колективу та його соціально-психологічний клімат. Оволодіти формами та методами ефективної взаємодії</p>	<p align="center">Тема 6. Психологічна характеристика суб'єкт-об'єктної взаємодії в психології управління</p> <p align="center"><i>Лекція 1.</i></p> <p align="center">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжособистісні відносини в системах управління організаціями. 2. Суб'єкт-об'єктна залежність в управлінській діяльності. <p align="center"><i>Лекція 2.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Психологічні підходи до формування колективу. 4. Соціально-психологічний клімат та шляхи його формування в колективі. <p align="center">Список рекомендованих джерел:</p>	<p>2</p> <p>2</p>

керівника з колективом.	<p>Основний: 3-4. Додатковий: 8-11. Інтернет – ресурси: 14-17.</p>	
	<p>Самостійна робота студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати форми психологічного впливу структурних компонентів організації на особистість (звіт). 2. Охарактеризувати існуючі психологічні методики вивчення міжособистісних стосунків, групової сумісності в колективі (доповідь). 3. Визначити та охарактеризувати форми та методи впливу керівника на колектив (доповідь). 	7
	<p>Семінарське заняття: Соціально-психологічна характеристика суб'єкт-об'єктної взаємодії в психології управління</p> <p>Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжособистісні відносини в системах управління організаціями та їх характеристика. 2. Форми психологічного впливу структурних компонентів організації на особистість. 3. Соціально-психологічний клімат колективу та шляхи його формування. Методики дослідження. 4. Методики дослідження соціально-психологічного клімату в колективі. 5. Сутність та рівні формування особи керівника. 6. Психологічні підходи до формування колективу та їх характеристика. 7. Функції діяльності керівника установи (організації) та їх характеристика. 8. Форми та методи впливу керівника на індивіда (колектив). 	2
Знати: основні поняття та категорії стилів управління: їх	<p>Тема. 7. Психологічні особливості стилів управління Лекція. План лекції:</p>	2

<p>класифікацію та відмінності; етичні та гендерні особливості у виборі стилю в управлінській діяльності.</p> <p><i>Уміти:</i> визначати характеристику основних стилів управління, їх переваги та недоліки</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність поняття стилю управління. 2. Класична типологія стилів управління. 3. Багатовимірні моделі стилів управління. 4. Гендерна, вікова та національна типізація стилів управління. <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 3-4. Додатковий: 7-9. Інтернет – ресурси: 14-17.</p>	
	<p style="text-align: center;">Самостійна робота студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати сучасні теоретико-методологічні підходи до вивчення стилю управлінської діяльності (доповідь). [2, с. 75-82]. 2. Охарактеризувати закони та принципи психології управління (підготувати доповіді). 3. Охарактеризувати підходи сучасних вчених Л. Карамушки, Л.Орбан-Лембрик, А. Коваленко до характеристики стилів управлінської діяльності (надати звіт). 4. Охарактеризувати психологічні особливості процесу і моделей управління організаціями [12]. 	7
	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття: Типологія особистості керівника та методи її дослідження в психології управління Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Психологічні риси особистості керівника та їх вплив на стиль управління.</i> 2. Класична типологія стилів управління. 3. Основні моделі стилів керівництва. 4. Поняття про стиль управління за класифікацією К. Левіна. 5. Типи керівників за матрицею Ф. Монштейна. 6. Схема компонентів управлінської діяльності в колективі. 7. <i>Організаторські здібності керівника. Методики їх виявлення та формування.</i> 8. Психологічні особливості національних систем керівництва. 9. Характеристика підходів Л. Карамушки, 	2

	Л. Орбан-Лембрик, А. Коваленко, М. Корнева до вивчення та класифікації стилів управлінської діяльності.	
<p><i>Знати:</i> особливості та різновиди ділового спілкування.</p> <p><i>Уміти:</i> налагоджувати ефективну комунікацію в процесі спілкування; визначати різновиди ефективної комунікації; характеристику ролей поведінки персоналу під час ділового спілкування; психологічні механізми і технологію ведення переговорів.</p>	<p>Тема 8. Психологія ефективного ділового спілкування Лекція. План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ділове спілкування і комунікативна компетентність. Види спілкування. 2. Психологічні особливості спілкування керівника з підлеглими. 3. Психологічні особливості й технології переговорного процесу. 4. Психологія міжкультурної комунікації. <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 4-5. Додатковий: 8-11. Інтернет – ресурси: 14-17.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати особливості та функції ділового управлінського спілкування (доповідь). 2. Охарактеризувати особливості національних відмінностей в управлінському спілкуванні (доповіді). 3. Охарактеризувати психологічні (типологічні) помилки, що заважають ефективній комунікації під час спілкування (звіт). 	7
	<p>Семінарське заняття: Методичний апарат дослідження в психології управління Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здійснити порівняльну характеристику методів дослідження в психології управління. 2. Назвати та охарактеризувати методи дослідження індивідуальних якостей керівника. 3. Назвати та охарактеризувати дослідження мотивації об'єкта та суб'єкта управлінської діяльності. 4. <i>Класифікувати та охарактеризувати</i> 	2

	<p><i>методи дослідження соціальних процесів в колективі.</i></p> <p>5. <i>Наукове спостереження та його види в дослідженні соціальних процесів в управлінні.</i></p> <p>6. <i>Метод вивчення документів в системі управління кадрами та його характеристика.</i></p> <p>7. <i>Невербальні методи спостереження в професійній діяльності менеджера.</i></p> <p>8. <i>Методи вивчення професійно-важливих якостей особистості.</i></p> <p>9. <i>Принципи й етапи проведення дослідження в психології управління.</i></p>	
	<p>Практичне заняття:</p> <p>Психологічні бар'єри у спілкування та техніки їх подолання</p> <p>Завдання до заняття:</p> <p><i>За матеріалами ситуаційних вправ, виданих викладачем, розкрити різновиди та особливості проявів бар'єрів спілкування. Охарактеризувати природу їх виникнення та особливості проявів. На базі отриманих від викладача сценаріїв запропонувати підходи щодо подолання бар'єрів у спілкуванні. Розглянути методи навчання ефективній комунікації та особисто запропонувати найбільш вірогідні до певного сценарію. На прикладі показати ефективне встановлення раппорту</i></p>	2
<p><i>Знати:</i> психологічні особливості самовизначення особистості в управлінській діяльності.</p> <p><i>Уміти:</i> визначати індивідуальні якості та здібності особистості та їх вплив на передумови професійного зростання</p>	<p>Тема 9. Психологічні основи розвитку особистості керівника</p> <p>Лекція.</p> <p>План лекції:</p> <p>1. Психологічні особливості управлінського самовизначення.</p> <p>2. Психологічна компетентність як передумова розвитку керівника.</p> <p>3. Професійні кризи та психоемоційне вигорання в діяльності керівника.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основна: 2-3, 5. Додаткова: 8-11. Інтернет – ресурси: 14-17.</p>	2

<p>керівника; визначати причини виникнення професійної деформації та особистісного регресу керівника</p>	<p>Самостійна робота студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Побудувати та обґрунтувати власну кар’єрограму професійного зростання (звіт). 2. Підібрати та систематизувати методики дослідження індивідуальних якостей та спеціальних здібностей особистості до управлінської діяльності (звіт). 3. Охарактеризувати причини виникнення труднощів професійного зростання керівника (доповідь). 4. Визначити та охарактеризувати типи особистісного регресу керівника (доповідь). 5. Опрацювати літературу та дати визначення поняттям: професійна деформація; професійне вигоряння; перфекціонізм; роботоголізм; педантизм (звіт). Навести приклади психотипів керівників за визначеними ознаками. 	<p>6</p>
	<p>Семінарське заняття 1 Психологічні основи розвитку особистісного і лідерського потенціалу керівника Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Індивідуальні якості та спеціальні здібності керівника. Методичний інструментарій їх виявлення та розвитку. 2. Психологічна компетентність як передумова розвитку керівника. 3. Професійне довголіття керівника. 4. Психоемоційне вигоряння в діяльності керівника. <p>Семінарське заняття 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Психологічна характеристика типів особистісного регресу керівника. 6. Лідерський потенціал та методики його дослідження. 7. Методики дослідження психоемоційного вигоряння керівника. 8. Методики дослідження професійних деструкцій в діяльності керівника 	<p>2</p> <p>2</p>
<p><i>Знати:</i> базові теорії мотивації працівників. <i>Уміти:</i></p>	<p>Тема 10. Психологічна готовність та мотивація керівника до управлінської діяльності Лекція.</p>	<p>2</p>

<p>застосовувати методи та стратегії мотивації працівників організації. Застосовувати на практиці методичний інструментарій дослідження мотиваційного компонента суб'єкта та об'єкта управлінської діяльності</p>	<p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічна готовність до управлінської діяльності. 2. Загальна характеристика мотиваційних стратегій в управлінській діяльності. 3. Методи та форми організації мотиваційного процесу в управлінні. 4. Методичний апарат дослідження готовності керівника до діяльності. <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 2-4. Додатковий: 6-7. Інтернет – ресурси: 14-17.</p>	
	<p style="text-align: center;">Самостійна робота студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати доповіді – презентації з основних теорій мотивації особистості до професійної діяльності (презентація). 2. Систематизувати понятійний апарат, що характеризує «Мотиваційна структура особистості» (звіт). 3. Назвати та охарактеризувати методи мотивації працівників організації (доповідь). 4. Систематизувати та охарактеризувати сучасні методики дослідження мотивації особистості до діяльності (звіт). 	6
	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття: Шляхи формування психологічної готовності керівника до управлінської діяльності</p> <p style="text-align: center;">Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика наукових підходів до поняття психологічної готовності до діяльності. 2. Особливості функціонального та особистісного підходів до розуміння психологічної готовності. 3. Компоненти психологічної готовності керівника до діяльності та їх характеристика. 4. <i>Особливості застосування факторів «мотиваторів» та «демотиваторів» в діяльності керівника [2, 7].</i> 5. Функціонально-діяльнісний підхід щодо 	2

	<p>удосконалення професійних компетентостей у процесі підготовки менеджерів.</p> <p>6. <i>Методики дослідження факторів психологічної готовності керівника до управлінської діяльності, їх характеристика та можливості практичного застосування.</i></p> <p>7. Базові теорії мотивації особистості.</p> <p>8. <i>Форми та основні стратегії забезпечення мотивації діяльності працівників в організації.</i></p> <p>9. Мотиваційний компонент в структурі особистості та методики їх дослідження.</p> <p>10. Змістовні теорії мотивації (А. Маслоу, Ф.Герцберга, Д. Макклеланда) [2, 11].</p> <p>11. Біхевіористські та когнітивні теорії мотивації (Б. Скіннера, Л. Фестігера).</p>	
<p><i>Знати:</i> структуру та динаміку розумового процесу під час прийняття управлінського рішення.</p> <p><i>Уміти:</i> розрізняти мотиваційні та емоційні компоненти прийняття управлінських рішень. Володіти психологічними основами прийняття управлінських рішень керівниками</p>	<p>Тема 11. Психологічні основи прийняття управлінських рішень</p> <p>Лекція.</p> <p>План лекції</p> <p>1. Прийняття рішень як психологічний процес.</p> <p>2. Психологічні умови прийняття управлінських рішень.</p> <p>3. Психологічні методи оптимізації прийняття управлінського рішення.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1-4. Додатковий: 8, 12. Інтернет – ресурси: 14-17.</p>	<p>2</p>
	<p>Самостійна робота студентів:</p> <p>1. Охарактеризувати алгоритм прийняття управлінського рішення керівником.</p> <p>2. Охарактеризуйте типи мислення та особливості дослідження мислення дії під час прийняття управлінських рішень.</p> <p>3. Назвіть та охарактеризуйте алгоритм прийняття управлінських рішень в умовах: - невизначеності; - дефіциту часу; - підвищеного ризику та ін.</p> <p>4. Назвіть та охарактеризуйте психологічні методи прийняття управлінських рішень</p>	<p>6</p>

	<i>основний [1].</i>	
	<p align="center">Практичне заняття:</p> <p align="center">Прийняття управлінських рішень як психологічний процес</p> <p align="center">Завдання до заняття:</p> <p><i>Для дослідження особливостей прийняття управлінських рішень керівниками розглянути та практично опрацювати методики:</i></p> <p><i>Методика оцінки стилю керівництва (Козловська О.В., Романюк А.Й., Урунський В.І.); Вивчення кар'єрних орієнтацій (Е. Шейн);</i></p> <p><i>За матеріалами ситуаційних вправ, виданих викладачем, знайти відповіді на поставленні проблемні завдання. Розглянути різновиди підходів та психологічні особливості прийняття рішень за умов: недостатньої інформації; ліміту часу; недостатності ресурсів тощо.</i></p> <p><i>Ризик орієнтовний підхід в прийнятті управлінських рішень (ділова гра) прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності із застосуванням ризик-орієнтовного підходу.</i></p>	2
<p><i>Знати:</i> природу виникнення та наукові підходи до розв'язання конфліктів; визначення структури та основних елементів виникнення конфліктів. <i>Уміти:</i> визначати предмет конфлікту та стратегії виходу з конфліктних ситуацій.</p>	<p align="center">Тема 12. Психологія управління конфліктами</p> <p align="center">Лекція 1.</p> <p align="center">План лекції:</p> <p>1. Природа конфлікту. Типологія, причини виникнення, характеристика.</p> <p>2. Психологічний захист та поведінкові стратегії у конфліктній взаємодії.</p>	2
	<p align="center">Лекція 2.</p> <p align="center">План лекції:</p> <p>3. Принципи розв'язання конфліктів.</p> <p>4. Керівник – лідер в управлінні конфліктами.</p> <p>5. Тактики конфліктної взаємодії.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1-4. Додатковий: 9. Інтернет – ресурси: 14-17.</p>	2

	<p style="text-align: center;">Самостійна робота студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомитися з науковими підходами до трактування конфліктів (психоаналітичний, когнітивний та ін.) (доповідь). 2. Навести та охарактеризувати принципи розв'язання конфліктів в управлінській діяльності (звіт). 3. Запропонувати тестові методики дослідження проблеми конфлікту. Охарактеризувати їх (звіт). 4. Охарактеризувати стратегії психологічного захисту особистості (доповідь). 	6
	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття:</p> <p style="text-align: center;">Керівник – лідер в управлінні конфліктами.</p> <p style="text-align: center;">Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психоаналітичний підхід в управління конфліктами (З. Фрейда, К. Юнга, К. Хорні, А. Адлера). 2. <i>Ситуаційний підхід в управлінні конфліктами (Дж. Длард, Н. Міллер, А. Бандура, М. Дойч, М. Шериф).</i> 3. Сутність конфлікту та його характерні риси. 4. <i>Методики дослідження психологічного профілю особистості.</i> 5. Внутрішньо особистісний конфлікт, як предмет конфлікту міжособистісного. 6. Класифікація організаційних конфліктів та їх наслідки. 7. <i>Стратегії подолання конфліктних ситуацій [4, 7].</i> 	2
<p><i>Знати:</i> знати законодавство та нормативні акти з питань атестації персоналу та підбору кадрів організації. Критерії оцінювання кадрів та особливості формування висновків про</p>	<p style="text-align: center;">Тема 13. Атестація персоналу організації</p> <p style="text-align: center;">Лекція 1.</p> <p style="text-align: center;">План лекції.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мета та завдання атестації персоналу 2. Нормативні вимоги до проведення атестації працівників. <p style="text-align: center;">Лекція 2.</p> <p style="text-align: center;">План лекції.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Основні етапи та компоненти атестації персоналу. 4. Методи атестації персоналу та їх характеристика. <p>Список рекомендованих джерел:</p>	2 2

<p>відповідність кадрів. <i>Уміти:</i> розробляти просвітницький матеріал та освітні програми з підвищення кваліфікації працівників організацій.</p>	<p>Основний: 1-4. Додатковий: 9. Інтернет – ресурси: 14-17.</p>	
	<p style="text-align: center;">Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрити алгоритм та особливості підготовки працівників до атестації. 2. Назвати психологічні типи реагування особистості під час негативного відгуку про атестації. 3. Охарактеризувати законодавчі та підзаконні акти, що визначають порядок та періодичність атестації персоналу в організації. 4. Визначити та охарактеризувати роль психолога у підготовці і проведенні атестації персоналу на етапах: підготовки, проведення та оголошення висновків про результати атестації персоналу (звіт). 4. Назвіть та охарактеризуйте психологічні та загальнонаукові методи, що використовуються під час атестації персоналу. 	6
	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль психолога у формуванні кадрового резерву та підборі кадрів установи (організації). 2. <i>Види атестації кадрів та місце практичного психолога в організації та формуванні висновків про атестацію кадрів установи (організації).</i> 3. <i>Психологічні особливості проведення атестації персоналу (доповідь).</i> 4. <i>Сучасні методи оцінювання персоналу при відборі та атестації.</i> 5. Основні компоненти атестації кадрів та їх психологічні особливості. 6. <i>Методи захисту від суб'єктивного оцінювання персоналу під час атестації. Характеристика та особливості застосування.</i> 7. Етичні норми при проведенні атестації кадрів. 	2

<p><i>Знати:</i> психологічні складові формування іміджу керівника (організації); особливості етикету у різних етнокультурах та його вплив на формування іміджу організації.</p> <p><i>Уміти:</i> застосовувати норми корпоративної культури під час проведення організаційних заходів.</p>	<p>Тема 14. Психологічні особливості формування іміджу організації Лекція. План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічні складові іміджу та службового етикету. 2. Вплив іміджу керівника (організації) на досягнення мети діяльності. 3. Рекламна діяльність організації як психологічна проблема. <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 2. Додатковий: 10-11. Інтернет – ресурси: 14-17.</p>	<p>2</p>
	<p>Самостійна робота студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити поняття та особливості формування іміджу керівника (звіт). 2. Визначити поняття та особливості формування іміджу організації (звіт). 3. Визначити різновиди іміджу та його вплив на успішність діяльності керівника (колективу) (доповідь). 4. Охарактеризувати різновиди іміджу у різних культурах (доповідь). 5. Визначити та охарактеризувати відмінності між основними світовими культурами управління (доповідь). 	<p>6</p>
	<p>Семінарське заняття: Імідж керівника та шляхи його формування Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види та структура іміджу керівника. 2. Психологічні складові іміджу керівника. 3. Критерії моделей поведінки у службовій діяльності. 4. Психологічні чинники рекламної діяльності в організації. 5. Гендерні особливості формування іміджу. 6. Мова і стиль ділового спілкування. 7. Аксесуари іміджу та їх значення в діяльності керівника. 8. Мова і стиль ділового спілкування при організації прийому. 	<p>2</p>

	<i>9. Аксесуари та їх значення у формуванні іміджу керівника.</i>	
<p><i>Знати:</i> сучасні техніки підбору кадрів та формування колективу; методи визначення професійної придатності працівників до різних видів діяльності.</p> <p><i>Уміти:</i> аналізувати висновки психологічних методів досліджень з метою їх врахування в процесі відбору, формування та атестування кадрів на підприємстві, в організації</p>	<p>Тема 15. Психологічні засади формування соціальної структури організації</p> <p>Лекція.</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-психологічна сутність організаційної структури. 2. Людський чинник в системі управління організацією. 3. Атестація персоналу як компонент соціально-психологічного забезпечення управлінської діяльності. <p>3. Роль психолога в атестації кадрів.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1-2, 4-5. Додатковий: 8, 13. Інтернет – ресурси: 14-17.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити поняття людського чинника та його роль у формуванні колективу (звіт). 2. Сформулювати зміст та структуру професійного відбору в організації (доповідь). 3. Охарактеризувати алгоритм роботи психолога в системі атестації кадрів організації (звіт). 4. Визначити та охарактеризувати сучасні методики оцінки адаптації працівників до діяльності (доповідь). 5. Назвати та охарактеризувати методи формування команди (звіт). 	6
	<p>Практичне заняття:</p> <p>Психологічні основи формування успішної команди</p> <p>Завдання до заняття:</p> <p><i>За матеріалами ситуаційних вправ, виданих викладачем, знайти відповіді на поставлені проблемні завдання. Розглянути різновиди підходів та психологічні особливості формування успішних команд. Відповідно до запропонованих сценаріїв запропонувати</i></p>	2

	<i>методи оцінки професійної придатності працівників до діяльності та формування команд. Розкрити алгоритм та етапи здійснення підбору та розстановки кадрів в організації. Запропонувати та обґрунтувати методики дослідження працівників та соціальних явищ в колективі при підборі кадрів та формуванні ефективних команд.</i>	
<p><i>Знати:</i> психологічні особливості організації здорового способу життя працівників організації; форми і методи організації здорового способу життя працівників організації.</p> <p><i>Уміти:</i> класифікувати види професійних стресів та особливості їх проявів у працівників організації.</p>	<p>Тема 16. Здоров'я та професійне довголіття керівника. Лекція. План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психічне і фізичне здоров'я працівників організації. 2. Форми і методи організації здорового способу життя працівників організації. 3. Професійний стрес та форми його попередження у працівників організації. <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1-4. Додатковий: 9-10. Інтернет – ресурси: 14-17.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати форми і методи організації здорового способу життя в організації (доповідь). 2. Навести приклади діяльності психолога в організації здорового способу життя працівників організації (звіт). 3. Підготувати доповіді та презентаційні матеріали щодо різновидів сучасних технологій психологічної реабілітації фахівців та попередження розвитку професійного стресу. 	6
	<p>Семінарське заняття: Здоровий спосіб життя керівників та працівників організації. Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здоровий спосіб життя – шляхи формування. 2. Ортобіоз особистості керівника та його компоненти. 	2

	<p>3. <i>Шляхи та засоби підтримки і відновлення працездатності працівників організацій.</i></p> <p>4. Роль психолога з популяризації здорового способу життя в організації.</p> <p>5. <i>Сучасні технології підтримання здорового способу життя працівників організацій.</i></p> <p>6. Класифікація та особливості прояву окремих видів професійного стресу у фахівців організацій.</p> <p>7. Чинники професійного стресу у менеджерів за А. Кемпінським.</p> <p>8. <i>Прояви професійного стресу в емоційно-вольовій, когнітивній, професійній та поведінковій сферах особистості.</i></p>	
		180

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Орбан-Лембрик Л.Е. *Психологія управління. навч. посіб. / Л.Е. Орбан-Лембрик. – 2-ге вид., доп. – К. : Академвидав, 2010. 544 с*.*
2. Брич В.Я., Корман М.М. *Психологія управління: Навчальний посібник / Брич В.Я., Корман М.М. – К. : Кондор-Видавництво, 2013. 384 с.*
3. Богоявленська Ю.В. *Психологія управління [Текст]: Навч. посібник / Ю.В. Богоявленська, Т.П. Грабар, Є.І. Ходаківський. – 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2011. 664 с.*
4. *Психологія управління [Текст] : навч. посіб. / Р.А. Калениченко [та ін.] ; за заг.ред. Р.А. Калениченка, О.Г. Льовкіної; Ун-т держ.фіск.служби України. – Ірпінь, 2019. 255 с.*
5. *Психологія управління [Текст] : навч.-метод. посіб. / З.Р. Кісіль, О.Г. Угрин. м. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 507 с.*

Додатковий

6. *Підприємництво: психологічні, організаційні та економічні аспекти : навч.посіб. / С.Д. Максименко, А.А. Мазаракі, Л.П. Кулаковська, Т.Ю. Кулаковський. – К. : Київ.нац.торг.-екон. ун-т, 2012. 720 с.**
7. Орбан-Лембрик Л.Е. *Психологія професійної комунікації: навч.посіб. – Чернівці: Книги – XXI, 2010. 528 с.**
8. Мельничук Д.П. *Психологія управління [Текст]: Конспект лекцій для студентів денної і заочної форм навчання спеціальностей 050109 «Управління персоналом та економіка праці», 050201 «Менеджмент організацій» / Д.П. Мельничук. – Житомир: ЖДТУ, 2006. 72 с.*
9. *Психологія управління [Текст] : конспект лекцій для слухачів магістратури держ. служби / Л. Г. Шемаєва [и др.] ; Харківський національний економічний ун-т. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2006. 186 с.*
10. *Психологія управління [Текст] : навч. посіб. / Є. Г. Сарапулова, П.С. Єщенко ; Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини "Україна". – К. : Ун-т "Україна", 2006. 144 с.*

11. Психологія управління [Текст] : навчальний посібник / І. О. Кулініч. – К. : Знання, 2008. 292 с.

12. Психологія управління закладами середньої освіти [Текст] / Л.М. Карамушка. – К. : Ніка-Центр, 2000. 332 с.

13. Ходаківський Є. І. Психологія управління. 5-те вид. перероб. та доп. [текст] Підручник. / Є. І. Ходаківський, Ю. В. Богоявленська, Т. П. Грабар. – К.: Центр учбової літератури, 2016. 492 с.

Інтернет ресурс:

14. Книжний архів [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.klex.com.ua/nw7>.

15. Студентська електронна бібліотека “Читалка” [Електронний ресурс]: <http://chitalka.info/psy.html>.

16. Портал “У психолога” [Електронний ресурс]: http://upsihologa.com.ua/tytarenko_crisis2.html.

17. https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/icgn/1lesko_psiholog_upravlin_organizaciyi.

* Джерела, що є у бібліотеці КНТЕУ.